

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrt leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXII.

V Ljubljani 3. vinotoka 1879.

List 40.

Prošnja za Jezusa v tabernakelju do vseh usmiljenih src.

(S Koroškega.)

Prosim te, dragi bralec! blagovoljno mi danes svoje uho nagni in srce odpri; odkril in opisal ti bodem rano, ktera nas mora vse boleti, ker smo je mi vsi krivi, ter bomo enkrat odgovor za njo dajali.

Ko bi ti mogel biti povsod pričujoč, vse viditi, vse človeške srca preiskati; gledal in vedel bi za tako nepreštevne in grozne razžaljenja Jezusa Kristusa v tabernakelju, da tega spomina ne bi mogel preživeti, naj si tudi bodeš terdega srca.

Koliko je po svetu cerkvá, kjer ima Jezus zavoljo revšine in iz družih vzrokov tako slabo postrežbo, posebno mašno pripravo tako borno in raztergano, da bi se še ti take sramoval, ako bi jo moral rabiti. Pa še marsikaj drugega je, kar se nahaja po cerkvah, na oltarjih, posebno na velikem, krog tabernakelja in tudi notri, potem oziroma svetih posod, svečave itd., česar ne morem natančneje razpravljati, ker me v dušo boli; samo to lepo prosim one, ki jih zadeva, naj se usmilijo nebeškega Prebivalca ter mu spodobno strežejo in prebivanje po močeh zlaščujejo. Koliko ljudi pride v cerkev Jezusa zasmehovat in mesto Njemu darovat le Njegovemu zakletemu sovražniku satanu z nesramnim obnašanjem in nasitovanjem naj ostudniših svojih strasti služiti. Koliko greha se stori zunaj cerkvá! Da molčim o drugem, koliko jih gre slehern dan memo hiše Božje, ki se še ne odkrijejo; če pa srečajo kakega znanca, nikdar ni jim dosti poklonov in pozdravov. Koliko bogokrunstev se stori, ko se Jezus pri slovesnih obhodih očitno pokaže; božjih ropov — celó na smertni postelji, in pri obhajilnih mizah; koliko pregrešnih besed se govori po kerčmah, tiska po tiskarnicah zoper Jezusa v najsv. Zakramentu! Za verhunec hudobijam odperl je nedavno nekdo (Bog se ga usmili ter ga pripelji k pravi pokori!) v Ebersdorfu pri Hartbergu na Štajarskem tabernakelj in seboj odnesel štirideset posvečenih Hostij! Res hudobija, pred ktero bi se satan stresel! Groza me spreletava, ko premišljujem, kje so zdaj one sv. Hostije, kaj se z njimi godí, kaj se utegne še goditi, dokler se podobe kruha ne spremenijo!

Tem grehom, ki se zdaj godijo, dodaj še one, kar se jih je storilo v davni preteklosti, pa kar se jih še le

bode do sodnjega dneva! Nihče ne more teh pšic grehov sošteti, ki merijo na Jezusa, nihče ne more njih velikosti obseči, nihče njih teže pretehtati, še angelji Božji ne; On sam spozná, kaj se Mu krivice godí.

Da bolj zapopadeš težo teh pregréh, pomisli koliko je njim nasproti Jezusova ljubezen do nas in kako gorečo protiljubezen On zasluži od nas. Oh koliko razžaljenja zoper Jezusa! — Kdo pa je tega kriv? Najprej mi sami. — Premalo se varujemo greha, ne zatiramo dosti svojih poželjivosti, ne dajemo dosti dobrih izgledov, pač pa tem več slabih; tako hujšamo druge in jih od Kristusa tergamo, ne da bi jih Njemu pridobivali z lepim izgledom; tako pohujševanje vedno daljnije kroge razjeda in greh se širi kakor ogenj, ki se ne gasí. — Premalo tudi molimo za razširjanje svete vere, pravega keršanskega življenja in za spreobrnjenje grešnikov. Ako bi to bolj goreče in zaupno delali, uslišal bi nas Jezus, večna Resnica, ki je obljubil uslišati nas in se nam ne more izneveriti; pred sveto vero in keršansko pravostjo bi greh bežal kakor črna noč pred vzhajajočo juterno zarijo. — Prenemarni smo za Božjo čast. Ako bi bili bolj goreči, lahko bi prevpili ves krik Bogu sovražne derhali nevernikov, krivovercev, slabih katolikov, peklenških duhov in vseh pogubljenih; kar bi mi tako dosegli za Božjo čast, zatemnilo bi ono, kar oni delajo iz jeze in sovraštva do Boga. — Lotila se nas je neka zanikernost in mlačnost do zakladov gnád, ktere nam Jezus po Svoji Cerkvi zdaj bogateje odpira, ko nekdej. Rabimo jih sicer, morebiti še dokaj pogosto, toda tako, da zraven še sami Boga žalimo. Kar se dan danes po svetu groznega godí, posebno zoper sv. Rešnje Telo, s tem nas Jezus, ki po skrivnih sklepih to dopusti, hoče pretresti ter nas iz mlačnosti dvigniti do prave gorečnosti, kakor pravijo mil. knez in škof Sekovski v poslednjem pastirskem listu.

Zatoraj spoznajmo že svoje zadolženja, poslušajmo glas Jezusov in Mu spolnujmo voljo. Varimo se greha, zatirajmo poželjivosti, ne dajajmo slabih izgledov, molimo zaupniše, gorimo bolj za Božjo čast, rabimo svete zakramente in druge gnade z ono pobožnostjo, ktera se jim spodobi, posebno pa ponižno in goreče molimo in častimo Jezusa v tabernakelju.

(Konec sledí.)

Bratovštine in drugi pripomočki v pomoč dušam v vicah.

Spisuje V. K.

(Dalje.)

„Serce Marijno“ pomoč in tolažba dušam v vicah.

Kakor je „Serce Marijno“ nam pravovernim kristjanom na zemlji zaklad vseh milost, vsega usmiljenja, sedež vseh čednost in naj čistejša ljubezni; tako je pa tudi dušam v vicah naj večji pomoč in tolažba, ker Marija ni samo naša mati, ampak tudi mati vernih duš v vicah. S križa namreč jo je Jezus Kristus nam vsem, kakor tudi dušam v vicah za svojo mater izročil. S smertjo, ako se v gnadi božji iz sveta ločimo, ne nhamo njeni otroci biti, kakor tudi ona ne neha biti naša naj boljši, naj bolj usmiljena mati. Njena materna ljubezen in njeno usmiljeno serce seže tudi še unkraj groba, v vice. Marija je namreč tudi mati ubogih duš v vicah, kakor je ona sama razodela sv. Brigiti in ji rekla: „Jaz sem mati vseh tistih, ki so v kraju očiščevanja; moje molitve njim zlaščujejo kazni, ki so jim naložene zavoljo njih grehov.“ (Razodenje sv. Brigite 4. bukve, I. poglavje, 38. št.) Ker je ona usmiljena mati, gotovo se ji verne duše v vicah zavoljo strašanskega terpljenja na vao moč smilijo; ona jih torej ondi tolaži, prosi jim pri Bogu polajšanja in rešenja, zlasti o svojih zapovedanih praznikih. V njenem „sladkem Sercu“ išejo one hladu, miru, pokoja in zavetja, kjer ga tudi najdejo. Ako že pozemeljska mati ne more svojih otrok v njih terpljenju brez tolažbe in pomoči pustiti, koliko manj torej še le Marija! Pa če bi tudi pozemeljska mati na svoje otroke pozabila; Marija, mati ubogih duš v vicah tega nikoli ne bo storila, zakaj čim svetejša so one od nas, tim bolj jih tudi ona ljubi, tim bolj jih v njih terpljenju tolaži in njih nepopolnljive bolečine zlaščuje.

Le težko čaka, kedaj da bomo v njih imenu pri njenem „sladkem Sercu“ za nje prosili pomoči, rešenja in jim (tako rekoč) usta in jezik posodili, da bi potem one k Mariji klicale: „Sladko Serce Marijno, bodi naše rešenje!“ V psalmu pri besedah: „Iz globočine vpijem k tebi, o Gospod, usliši moj glas; naj poslušajo tvoje ušesa glas moje prošnje itd.“, na videz za-se prosimo, v resnici pa vsa prošnja pred vsem le dušam v vicah velja; tako tudi z zdihljejem „Sladko Serce Marije, bodi moje rešenje!“ (v reznem vencu za duše v vicah) pred vsem za-nje prosimo rešenja; zakaj njim v pomoč so namenjene vse molitve in zdihljeji tega rožnega venca. Zdi se človeku pri tem zdihljeju, kakor da bi v sercu molil: O sladko Serce Marijno, morje milosti, bodi vernim dušam v vicah tolažba, in rešenje iz kraja njih grozovitega terpljenja!

Globoki pomen tega zdihljeja, njegova lepota in korist, ki odtod dohaja živim in mrtvim, že to človeka vabi ta zdihljej večkrat ponavljati.

Razun tega je pa še cerkev za ta zdihljej mnogo odpustkov podelila, kakor je brati v P. Sajevčevih bukvah od odpustkov str. 123.

Odpustki: 1. Odpustek 300 dni, kolikorkrat to molitvico izrečeš pobožno in s skesanim srcem.

2. Popolni odpustek enkrat v mescu, kdor jo opravlja mesec dni, sv. Obhajilo prejme, eno cerkev ali kapelo obišče in moli v namen sv. Očeta. (Pij IX, 30. sept. 1852.)

(Dalje sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Slovesnost v uršulinskem samostanu.) Za 70. god preč. gospoda Mihaela Potočnika, preljubljenega samostanskega očeta, so gospodičine notranje šole prav izvrstno predstavljale pesniško igro: „Sv. Uršula“, ktero je znani Radoslav tako lepo in ginljivo složil (gl. „Dan.“ 1873), zdaj po M. St. nekoliko bolj izpeljano. Vdeležile so se igre gospodičine: Pezdirec Terez., Lazar Eliz., Hudovernikovi Antonija in Josipina, in več drugih učenk. Priprava, obleka in predstava — vse je bilo prav dobro zadeto, mično in ginljivo izpeljavano. S tem niso samo deklice pokazale svojih lepih zmožnost, ampak tudi uršulinski samostan je razodel, da si prizadeva za vsestransko izobraževanje sebi izročenih deklic, pa da ima duhovne moči in vse priprave, da zamore enake nedolžne in podučne veselice napraviti v slovenskem ali tudi v kakem drugem jeziku; moči izurjene ima enako v jezicih, kakor v petji, v raznoteri glasbi, v slikanji, — tudi pesništvo v slovenskem in nemškem jeziku je dobro zastopano. — Druga predstava je bila na glasoviru in s citrami: Serafinin zadnji dan v samostanu: a) Pogled v preteklost; b) V kapeli; c) Serafinina molitev; d) Poslov z vsemi; e) Mrtvaški zvonček.

Iz Ljubljane. Pomoč dušam v vicah, ali premišljevanja in molitve za naše ljube ranjke — se imenuje knjiga, ki jo je ravnokar izdala katoliška družba za Kranjsko. Po P. St. Dosenbach-u jo je poslovenil P. Hrisogon M., in je v našem jeziku prva tacega zapopadka. Na 318 straneh obsega v prvem delu nekake Šmarnice za duše v vicah, to je, trideset premišljevanj o vernih dušah v vicah je razdeljenih na vse dni celega mesca, in pridjana je vsacemu tudi molitev za ranjce in zgled. — V drugi polovici knjižice pa so razne molitve in pobožnosti za verne duše v vicah. Na pr. juterne, večerne, spovedne in obhajilne molitve; dve sv. maši za duše v vicah; čveterne litanije; križev pot za ranjke; dvojna devetdnevica za duše v vicah; bilje ali dnevnice za umerle; nauk o bratovščini za duše v vicah itd. — Ker se ravno sedaj pobožnost za naše ljube ranjke med nami zelo razširja, utegne s to knjižico marsikteremu močno usreženo biti.

Tudi vnanja oblika je čedna in prav pripravna. Dobiva se knjiga pri katoliški družbi in stane terdo vezana v papirju 50 kr., vsa v ličnem platnu 65 kr., s usujatim herbdom 70 kr., v usnje vezana 75 kr. in s zlatim obrezkom v usnji 1 gl. 10 kr.

Dr. A. Jarc.

Iz Ljubljane. Razlaga svete maše po čast. o. Martinu Kobemu. Domače in molilne bukve; 2. natis 1879 v zalogi pri Henriku Ničmanu v Ljubljani. — Kolikor bolj nespoštljivo se mnogi obnašajo pri naj svetejšem opravilu sv. maše — da se Bogu usmili: ne le mladina, ampak večkrat celó njeni učenci in vodniki! Toliko bolj je želeti, da se nauk o tej veliki skrivnosti med vernike razširja. Omenjena knjiga obsega prelepe in globoko v serce segajoče nauke: o bistvu, preimenitnosti, skrivnosti, nebeški dobroti sv. maše, o vdeleževanju, pobožnosti, kako prehudo se pregrešijo nespoštljivci itd. K temu so pa še raznotere maše in druge molitve — v vsem skupaj 510 strani. Zares tako potrebno delo ne more zadosti priporočeno biti. Cena teh bukev je v usnji vezanih 1 gl. 40 kr., s zlatim obrezkom pa 2 gl.

Iz Štajarskega. (Perva očitna skušnja pri šolskih sestrah celjskih.) Perva skušnja 31. mal. serp. na deklški šoli celjske okolice se je obnesla zares verlo dobro.

Vesolja serce igralo je nam, ki smo sami gledali in poslušali pridne učenke prelepo odgovarjati. Vse njihovo vedenje je kazalo, kako serčno vdane so deklice svojim skerbnim učiteljicam, šolskim sestram! Nepotrebno se mi zdi, na drobno popisovati vso skušnjo. Le to rečem, da je bila zares zaslužena hvala, katero so vsi pričujoči p. n. gostje, med njimi pred. g. kanonik Kosar, očitno izrekli toliko verlim učiteljicam, ktere ne opravljajo svojega težavnega posla zaradi svetnega, temveč zavoljo boljšega, večnega plačila; ktere ne podučujejo samo deklice, temveč jih tudi izreajo v keršanskem duhu, ter napeljujejo k bogoljubnemu življenju!

V dan skušnje se je pokazalo, kolika škoda bi bila za vso celjsko faro, če bi nas bile morale toliko izverstne učiteljice med letom zapustiti, česar smo se že bali. — Dan skušnje je pa tudi pokazal, kako prazen je bil strah tistih, ki so mislili, da utegnejo šolske sestre našo dekliško mladež in po tem takem tudi našo okolico ponemčevati! Da bi se le po vseh naših spodnje-štajarskih šolah toliko v slovenskem jeziku podučevalo, kakor v celjski okoliščanski dekliški šoli, smeli bi biti za zdaj zadovoljni! Dan skušnje nam je nadalje pokazal, kako neumno je bilo blebetanje nekterih obrekovalcev, češ: v tej nunaki šoli se dekleta družega ne učijo, kakor le da pojejo, molijo in napravljajo tenke ročne dela. Kdaj so se pa neki tako izverstno izurili v družih predmetih, katerih se morajo učiti po učenem načertu, veljavnem za vso Štajarsko? Še več družih potuhnjenih laži zoper to šolo bi mi trebalo zavrniti; toda za zdaj molčim, ker upam, da jih utegne vendar še pamet srečati!

(Konec prih.)

Iz Ternovega na Notranjskem, 30. avgusta. (*Šolske sestre. Nova učiteljica. Smert starega moža. Letina in suša.* *) Naj ti, draga Danica! danes zopet iz naših krajev poročam. Gotovo bo tvoje bralce veselilo kaj takega doznati. Že več lét namreč imajo v Mariboru šolske sestre velik vstav in zelo obiskovano šolo za deklice. Nedavno so te redovnice tudi v Celju dekliško šolo z naj boljšim vpehom pričele. Brali smo živo pohvalo te samostanske šole zavoljo splošnega napredka učenk pa tudi zarad marljivega pouka in dobrega znanja učenk v narodnem slovenskem jeziku. Danes Vam, čast. bralci, poročam, da tudi mi na južni meji kranjske dežele bomo dobili, ako Bog dá, in ako nam stvar prav steče, redovniško dekliško učilnico, ki bo na Kranjskem prva učilnica take verste, ako izločimo velike samostanske šole v Ljubljani in v Škofji Loki. Bog je vnel serce bogatemu in pobožnemu ternovcu gosp. J. V., ki hoče v ta namen darovati svojo veliko lepo hišo z verdom in je tudi pripravljen redovnicam, ako sprejmejo dar, napraviti hišno kapelico. Bila je te dni pri nas čast. mati prednica iz Maribora še z drugo Celjsko redovnico; ogledali ste nuni poslopje in zemljišče, ter ste bili prav zadovoljni in veseli in ste nam obljubili vse storiti, da se faranom serčna želja spolni, ter se začne dobra ženska šola, ktera bo za vse Notranjsko velika dobrota in korist. Bog daj, da se nam želja skorej izpolni!

Ker govorim ravno o šoli, naj Vam še naznam, da izgubimo tukajšnjega tretjega učitelja g. St.-a, kateri je v Budanje premeščen. Žal nam je po njem, ker je otroke dobro podučeval, posebno si je mnogo prizadeval, da je mladino lepega petja naučil. Slišali smo šolarje v cerkvi in v šoli takó lepo peti, da smo se kar čudili vspehu, kterega je g. St. v tako kratkem času dosegel. Pošteno lepo petje blaži um in serce mladini in spodbija gerdo tuljenje umazanih napevov; zato naj bi se učitelji

povsod trudili navaditi otroke lepega petja. Telovadba je pa v kmetijskih šolah, pravijo, nepotrebna, pri deklicah nevarna, pogostoma žali moralni čut otrok. Zato ljudje te igrače nekako nevoljno gledajo in pretrejujejo. Sliši se, da pride namesto g. St. neka učiteljica v Ternovo. Tudi to ni našim ljudem po volji in je za nas kaj popolnoma novega, da bo dečke učiteljica podučevala. Ne vejo, kako bo mlada gospodičina razberdana in neposajene fante berzdala in krotila, kar še učitelju prizadeva mnogo truda? Tako se ljudje poprašujejo. Za deklice naj bi bilo; ali fantičem je treba moškega učitelja.

Umerl je 25. in 27. t. m. je bil pokopan 98letni starček J. Valenčič, po domače „stari Fadiguc“. Še v svojem 95. letu je vsaki dan v cerkev k sv. maši prihajal. Bil je pred mnogimi leti cerkveni ključar ali starašina, kakor pri nas ključarje imenujemo, in si je leta 1827 mnogo prizadeval, da se je velikanski zvonik pri farni cerkvi sezidal. Sploh je bil jako pošten in boga-boječ mož. Naj v miru počiva!

Že dva mesca nas tare strašna suša, ktera je vse poljske pridelke skorej popolnoma pokončala. Še slabše se čuje iz Kastavčine in bližnjega primorja, kjer je vse popolnoma zgorelo in že drevju listje odpada. Letošnje leto se bo pripisovalo pri nas med naj slabše leta; zato se mnogo ljudi zopet v Bosno odpravljajo, dasiravno jih je lani tam malo kaj zaslužilo in so prišli večidel goli in lačni nazaj. Bog se usmili revnega kmeta!

B. l.

Čepovan, 26. kimovca. (*Cerkveno obiskovanje in sv. birma.*) Na praznik Matere Božje rešiteljice jetnikov so imeli prevzvišeni knezo-nadškof cerkveno obiskovanje in so delili zakrament sv. birme v Čepovanu. Da se je slavnost mogla toliko dostojnejše praznovati, zbralo se je 15 gg. duhovnov iz Gorice in bližnje okolice. Prihajali so se vikši pastir prejšnji večer. Pri vrodu v občino so jih spodobno pozdravili in sprejeli pred. gg. Fr. Vidic, dekan v Kanalu, T. Rutar, vikarij v gornjem Tribuši, in domači g. vikarij. Od tukaj do cerkve — poldrugo uro dolga pot — bila je čedno okinčana z mlaji, zastavami in cvetičjem. Pred cerkvijo in pred dubovsko hišo so bili napravljeni slavnosti primérni napisi. Prevzvišeni so šli naj pred v cerkev pomolit in obiskat Delivca vseh milost v najsvetejšem Zakramentu. Med kratko večerjo so cerkveni pevci pred hišo vneli bengalsko svečavo, ter zapeli primérno pesem, prav za ta dan napravljeno.

Drugo jutro sta došla razun družih gg. duhovnov tudi p. n. monsignora dekan goriške okolice dr. Castellani, in župnik solkanski Fr. Ka. Podreka. Birmancev je bilo čez 350, a vendar so Prevzvišeni officiator s čudovito živostjo doveršili sveto opravilo brez počivanja, dasiravno bodo 28. listop. t. l. dopolnili svoje 83. leto.

Popoldne med kosilom so otroci birmanci v čast in zahvalo prevzvišenemu nadpastirju zapeli nekaj pesem. Potem sta se en fantič in ena deklica prišla poklonit. Deklica je govorila zahvalo v vezani besedi; fantič pa je taisto spisano podal v roke prevzvišenemu nadškofu. Blagovolili so to detinsko ginljivo zahvalo z dopadajenjem sprejeti, so otroke opominjevali, naj lepo živé po dani obljubi, so jih blagoslovili, ter odpustili.

Ta lepi in ginljivi prizor so precej porabili p. n. monsignor dekan dr. Castellani, so povzeli od „malih in nedolžnih otrok“ izrečene voščila, ter napili Njih prevzvišenosti. Izmed družih napitnic naj omenim še ono mons. župnika, katero mu je kot gorečemu in pravnemu pastirju tudi čepovanjske vikarije napravil domači dušni pastir; dalje one č. g. dekanu kanalskemu, ki se je za današnjo slavnost zaslužnega storil, ker je g. vikariju

*) Po naključji se nam je ta verli dopis zakasnil. Vr.

pridno pomagal v spovednici; posebno pa ne smem presreči radostno sprejetih besedi prečastitega g. Fr. Vidica, s katerimi je povabil častito družbo terčiti na zdravje in slavo mons. dr. Castellanu, ki danes obhaja 40letni dan svoje nove maše. Tudi prevzvišeni nadpastir so spregovorili spodbudne besede gledé zloznega in vspešnega dušnega pastirovanja. Komur je znano, kako ljubljani so naš nadpastir od duhovnov in vernega ljudstva, temu ni treba praviti, s kakimi čutili so bile sprejete Njih besede. Razšli smo se poslovlivši se s Prevzvišenim iskreno želeči in proseči, „naj bi zdravi prišli spet, ko bo šest preteklo lét“.

Omenim naj še, da bodo prevzvišeni knezonadškof drugo leto praznovali svojega škofovstva 25letnico. Bili so namreč izvoljeni 18. listopada 1854 in so slovesno zasedli nadškofovski sedež 24. rožnika 1855. Bog nam ohrani Njih prevzvišenost, in obetamo si ob letu lep dan. *)

Marija-Zvezda, 22. kim. (*Delavnost redovnikov Trapistov za olikanje Bosne. Vabilo.*) Že 10 lét je preteklo, kar imamo mi Trapisti svoj samostan v Marija-Zvezdi pri Banjaluki. V tem času je vedno Božja pomoč pri nas bivala, da smo v vsakem oziru dobro napredovali. Kjer se je prej puščava in goličava širila, se sedaj razprostirajo lepo obdelani verti, njive in travniki, in tako red močno vpliva za napredek in izobraževanje zapušenega ljudstva. Tudi mnogo dečkov se odreja in keršansko podučuje v našem samostanu; vse imajo pri nas, česar potrebujejo za dušo in za telo. Tudi imamo bolnišnico za bolne domače in ptuje. Za zanemarjeno Bosno so take naprave gotovo močno potrebne. Milovati pa je, da nas sedaj bolj ko kedaj nadloga in pomanjkanje tare. Prej nam je vojska mnogo škode prizadjala; letos pa je bila suša in vsled tega silo slaba letina. Pri vsem tem še dobivamo le prav malo podpore; studenec milih darov se nam je skoraj do kraja posušil. Tudi iz bližnje, nam po kervi sorodne Slovenije nam silo redki darovi dohajajo. Vemo, da tudi pri Slovencih ne manjka revežev, tudi brate Slovence nadloge tarejo. Vendar se nahaja še semtertje kaka blaga duša, ki nam pomagati kaj zamore. Zatoraj se prederzujemo prositi, naj nam Slovenci svoje pomoči ne odtegujejo, naj nas še zanaprej s milimi darovi podpirajo, da ne bomo primorani sirotišnice in bolnišnice zapreti, ker bi bila to velika škoda za ves okraj. — Mile darove, prosimo, naj sprejema „Zg. Danica“; od tod nam vsak dar dohaja. Kar se pa tiče osebnosti, bi v našem redu zelo potrebovali bratov Slovencev in sploh Slovanov, ki bi s ljudmi ložej občevali. Da bi pač Bog omehčal serca dobrih móž, — duhovna ali neduhovna, učenega ali neizobraženega Slovence; vsaki se tu s veseljem sprejme, ako ima le poklic za naš red in voljo pri nas ostati. Koristil bode bližnjemu in sam sebi, mnogo zakladov si nabral za dušno zveličanje. Spolnil bode besede Zveličarjeve, kateri pravi: „Išite naj popred Božjega kraljestva in njegove pravice, in vse drugo vam bo priverženo.“ Mnogo jih je, katerim ni znano naše življenje; nekteri si mislijo, kdo vé, kako mi terpimo in se martramo, ter morebiti kdo ima veselje za samostan, pa se boji, da ne bi mogel prestat. Temu dam v premislik besede svetega Avguščina, velikega cerkvenega učenika, kateri pravi: „Kar zamorejo ti in ti, zakaj ne bi tudi ti, Avguštin?“ Kako pa je naše življenje mislim pisati ob kratkem svojim rojakom drugi pot.

Fr. Kazimir Benc.

Iz Banjaluke v Bosni. Prečastiti P. Frančišk Faner, prior redovnikov Trapistov, kakor sam piše gosp.

*) Iskrena hvala za lepo sporočilo. Omenjenega, kolikor je nam znano, nihče ne pripravlja; torej dobro došlo! Vr.

V. Lahu, sida pol ure od Banjaluke samostan za redovnice presv. Rečnje Kervi, in mesca listopada ima kacic 20 Sester vseliti se v to poslopje. Zraven drugega se bodo pečale tudi s izdelovanjem cerkvene obleke. Ni dvomiti, da bodo mnogo pripomogle za omiko ženstva v Bosni in Ercegovini.

Znamenito je tudi, kar je véliki shod redovnikov Trapistov sklenil ravno preteklega mesca kimovca. Izvolil je namreč priora P. Frančiška, da bo 15 bratov svojega reda peljal v južno Afriko na obrežje „Dobrega upa“, ter bodo ondi blizu Kafrov Zulovcev se ustanovili in to divje ljudstvo olikovali. To je serčnost! Bog daj dobrega vsepa.

Iz Amerike. (*Iz lista amerikanskega bogoslovca, našega verlega rojaka.*) Vaš prijazni list došel je 4. rožnika k sv. Frančišku jako utrujen. Moral je iz Novega Jorka, mesto naravnost tu gori, še prej ven tje doli v San Francisco iti, ker je bila menda neka kermežljiva gospica, poštarica, ime „St. Francis“, za španjasko „San Francisco“ zamenjala in imena „Wisconsin“ (ki je pri naslovi naj bolj važen) videla ni. No, pa vsaj sem drago pismo vse eno prejel. . .

Prihodnjo kvaterno nedeljo v postu postal bom, če Bog boče, diakon. Za mašnika bom morebiti že o binkošti posvečen, če bom zamogel do tedaj študije dokončati. Tako so mi obljubili mil. g. škof, ko sem bil mej preteklimi počitnicami pri njih. Če pa do binkošti še ne bom mogel vsega opraviti, prejel bom zadnji blagoslov — prej ko ne — okoli sv. Petra in Pavla. Zадostno starost, ki je v tukajšnjih misijonih 22 lét in 10 mesecev, dosežem še le prihodnjega 28. maja.

Letošnje šolsko leto pričeli smo 3. kimovca in začasno je zopet vse v navadnem teku. Jutri bo že teden, odkar sem se ločil od blagega g. Trobeca v Vabašah. Počitnice, ki so mi bile jako kratkočasne, prebil sem večidel le pri tem prijatelju. Četertega mal. serp., ko Amerikani obhajajo „their declaration of independence“ (oklic samostojnosti), bila sva s gospodom pri mil. g. vladiku Št. Pavlu. Ponovili so pri tej priliki mil. g. škof že poprej g. Trobcu storjeno obljubo, da me hočejo, berž ko končam študije, poslati njim za pomočnika. Pervo leto, kali, misijonarila bova potem s gospodom skupaj, dokler kmetje na deželi na Visókem (Heighland) in v Hrastji (Oakwood) ne sosidajo novih hiš. Potem ko bo to vravnano, preselil se bom jaz menda na Visóko in bom jél sam orati. Kraji, ki jih imenovana misijona obsegata, so jako lepi, sama planjava (Hochland, ali mar Hochebene), čez katero so razširjene jako obširne kmetije. Kmečki pridelki so večidel v pšenici. Dosti kmetov ne seje nič razun pšenice. So pa tudi, ki sejejo rež in ječmen in oves, in sadé koruzo in krompir. Gotovo se bote čudili, če Vam povém, da najmanjši posestniki na Visókem in v Hrastji imajo navadno čez 200 orál zemlje; naj premožnejši pa po 900, po 1000 in več. Oče enega mojih prijateljev, ki se tudi pri sv. Frančišku šola, in je iz Visokega doma, ima okoli 1350 orál dobre zemlje, katero vsako leto razun kacic 100 orál, na katerih ima oves, vso s pšenico obseje. Letos je imel okoli 17.000 mernikov pšenice, pa letina ni bila posebno sdatna in zernje v nekterih krajih ne posebno dobro. Sejejo, žanjejo, povezujejo, mlatijo in kosé tukajšnji kmetje vse le s mašinami. Smejali bi se, ko bi vidili uboge Kranjce, kako se posebno s mlátjo ubadajo in pri vsem tem po celi teden toliko ne namlatijo, kot tú ena mašina v par urah. Pa načertal sem tú le solnčno stran naših kmetov; senčno bom za danes opustil. Omenim naj le toliko, da je sploh življenje amerikanskih kmetov dosti manj veselo in zadovoljno kot počtenih Kranjcev. — Kedar se ustanovim na Visókem, moral bom vsako

nedeljo maševati enkrat na Visókem, in enkrat v Hrastji. Pridigoval bom na Visokem eno nedelj angleški, drugo nemški, v Hrastji pa zmiraj angleški. Družin v celem misijvnu je najmanj 250. Večina jih je Ircev; drugi so Nemci, razun par Čehov. V tisti Vest Albany, o kateri sem Vam že enkrat nekaj omenil, je sedaj prejšni g. Trobec pomočnik, g. Jacobs za župnika.

En teden bil sem na kmetih pri nekem prijatlu. Tudi g. Stariha sem bil enkrat obiskal; oni so namreč v Red-Wing-u, le kacic 35 milj od Vabaše. Gosp. Trobec so sedaj „judex causarum“ in „decanus ruralis“. V sled nove inštrukcije, ki jo je poslala Propaganda ameriškanskim škofom, morali so škofje vstanoviti v svojih škofijah pomožno duhovsko sodnijo, obstoječo iz pet sodnikov. Eden teh peterih sodnikov za Št. Pavel so č. g. Trobec, kot zastopnik slovanskih duhovnov imenovane škofije. Ta duhovna pomožna sodnija ima škofu pomagati, kedar se ima kaki sacerdos suspendirati ali odpraviti ex dioecesi, če namreč taki zahteva, da bi peteri sodniki, poprej kot ga škof obsodijo, preiskavali njegove zadeve. Vendar izreki — ali izrek peterih sodnikov je oziroma škofa zmiraj le: „sententia consultativa et adjutoria quasi“, nikoli pa ne definitiva, decisivaque.

Da so vis. č. g. Vertin iz Dolenjskega postali novi Marquettski škof, je Vam že prej ko ne znano. Danes teden, to je, 14. kimovca, bodo posvečeni v farni cerkvi v Negaunee-h, v Michigan-u, kjer so bili dosihmal za župnika. Škof Heiss iz La Crosse-a bodo menda: Episcopus consecrans in št. Pavelški coadjutor Ireland bodo imeli angleški govor. Gg. Stariha in Žužek gresta s škofom Irelandom k slovesnosti. Slovencev ne bo menda razun imenovanih dveh in g. Možinata nikogar nasečih. Pač da, tudi vis. čast. gosp. Mrak bodo. Oni bodo menda pri g. škofu Vertinu v Marquettu stanovali.

Gosp. Ločnikar O. S. B., nekdanji prior, benediktinar v Minesoti, postali so letos: „D. S. Th.“, ali kakor mi v Ameriki pišemo: „D. D.“ To je tudi nekaj za nas Slovence. (Bleso: Doctor S. Thomae, ali Dr. Thomist. Vr.)

V semeniši je letos zraven mene tudi še en Slovenec, brat č. g. Stariha, in v vstavu za kupce študira tudi sin gorenjske družine, ki stanuje v Vabašah: Šebat po imenu. Hvala Bogu! včasih bom toraj vendar imel priliko malo slovensko tudi v semenišči kramljati.

Letos se imamo učiti še precej dogmatike, pravoslovja, liturgije, concilium Baltimorese II. in cerkveno zgovornost. Časa mi gotovo ostajalo ne bo ravno.

Pismu priložim svoje spričalo *) od preteklega leta, katero, prosim, pošljite č. g. botru... in pa savitek z naslovom...

Pri sv. Frančišku, 7. kimovca 1879. P. J.

Moja želja.

Ko spomlad na zemljo pride
In nas s cvetjem obdari,
Vse zapuša mestne zide
In se zunaj veselí.

*) Spričevalo ima naslednje zaznamke: Mores: Optimi; Industria: Permagna; Theologia dogmatica: Optimus (namreč progressus); Theologia moralis: Optimus; Sacra scriptura: Optimus; Jus ecclesiasticum: Optimus. — Da se to vé ceniti, služi naslednjica gréd: 1. Progressus optimus, 2. Laudabilis, 3. Mediocris, 4. Minus sufficiens, 5. Insufficiens. — Profesor theolom. J. Wülfing ima prej omenjeni naslov, namreč „D. D.“. Ali niso vse to svitke iskre za rojake tukaj? Vr.

Al v jeseni merala sapa
Zadnjo cvetko osmodí,
In s drevesa listje kapa; —
Oh takrat serce medlí!

Meni pa ni mar spomládi,
Se jeseni ne bojím;
Ko mi séver čelo gladi,
Ondaj s nova oživím.

Kar poznam Te, Jezus mili!
Za Te vedno se bojím,
Toraj k grobu serce sili;
Potlej več Te ne zgubim.

P. H.

Kropivnik.

Kjer mati zibala
Je mene kedaj,
Naj ljubši postaja
Je meni ta kraj.

Sred tihe samije
Z odkrito glavó
Koprivnik mi pije
Nebeško rosó.

Orjaške postave
V nebó ne kupí,
Pa šege je prave —
Mu kósa ga ni!

V višave mnog'teri
Se dviga junak:
V poštenju pri meri
Nobeden ni ták.

Obleka zelena
Ga kinča lepó;
Kraljeva nobena
Ni tkana takó.

In suknje domače
Je vselej volján,
Češ: tuje naj hlače
Le nosi meščan.

Čez meje domače
Ni préžal nikdar;
Neslane igrače
Nič niso mu mar.

Ne terga, ne mesta
Ni gledal nikolj:
„Tam prašna je cesta,
Tam čistih ni pólj!“

Al v složnosti slati
S sosedi živí;
Po časti bahati
Ne spenja očí.

Kot brata ga véрно
Je Mladverh objél;
Se vsélil tam mirno
Je Vácovc veselí.

Mu srenjska gospôda
Je Blegoš slavit,
In Pórez oproda,
Ratitovec svit.

Pa vendar svobode
Se on veselí;
Gosposka mu vode
Nikolj ne kalí.

Ga var'je vladarjev
Sovražnih močí:
Pogubnih viharjev
Od štirih straní.

Mu v brambo naj više
So zbrane glavé, —
Kdo té vse popíše?
Kropivnik jih vé.

Na strani jadranski
Se Nanos potí;
Snežnik velikanski
Med zvezde hití.

Mu Grintovec, Kočna,
In slavni Ljubelj
Zavét je mogočna
Prot' burji dovelj.

Zmed sinjih zaslonov
Pri Bistri nižáv
Pozdravlja hlaponov
Ga černa derhal.

Čestita mu Sava
In ravno poljé,
So straža mu prava
Triglava kopé.

Naj boljši pijače
Mu polna je klét,
Zastonj se natače
Po simi, po lét'.

Naj pije, le pije,
Kdor hoče — bo prav;
Če večkrat naliže,
Bolj um mu bo zdrav.

Le hrana težavno
Spod palca mu gré,
Obilno čeravno
Ga trejo ljudjé.

Se žgati, orati
Pohlevno pustí;
Ga treba kopáti,
Da kruhek delí.

On trezne spoštúje,
In pridne roké;
Serdito pa kuje
Požrešne zobé.

Je trikrat prisegel
Z odkrito glavó:
Lenuhu bo streget
Le s samo vodó!

Štef. Kosem.

Razgled po svetu.

Na Dunaju so 30. kim. ob 11 dopoldne presvitli cesar novemu kardinalu, dunajskemu apostoljskemu nunciju Jakobini-u kardinalski klobuk na glavo posadili. Slovesnost se je veršila v dvorni kapeli; potem je bil Te Deum po pontifikalni maši škofa Angererja. Poslednjič je podelil kardinal pontifikalni blagoslov. Njih veličanstvo so po vsih opravilih na svojem dvoru sprejeli kardinala, papeževega poročnika (ki je prinesel papeževo pismo iz Rima) in papeževega častnega stražnika.

Baron Haymerle je imenovan za ministra vnanih opravil namesto grofa Andraši-a. — Knez Karol Auersperg je odstopil od predsedstva v gosposki zbornici.

Sad nekeršanske politike se tudi v jutrovih zadevah zmeraj bolj kaže. Imel je boje Rus nalogo: kristjane pod Turkom rešiti turškega jarma. Ali se je to zgodilo po mednarodovskih pravicah ali ne, to prašanje naj ostane na strani; resnica je, da Rus je s strahovitimi žertvami to dosegel, ali prav za prav imel doseči, ker bil je v obliči Carigrada in le politika keršanskih vlad ga ni pustila dalje, temuč umakniti se je moral do Balkana in čez Balkan nazaj. Bulgarija — pod Turkom zedinjena — je bila zdaj razdeljena, en del je dobil poglavarja tujega (nemškega) kneza, en del pa turškega pašata. Nadgospodar je ostal sultan, vstave za vladanje liberalne. Naslednjič je bila Bosna in Ercegovina rešena z obilnim prelivanjem kervi. „Vaterland“ pojasnuje, da je temu sledila veljavi države škodljiva zveza avstro-ogersko-turška. Kaj je resnice v tem, to se mora v kratkem pokazati; misliti pa je, da sedanji novi državni zbor, ako se včversti konservativna večina, bode v dosedanji jutrovi politiki marsikaj prenaradil. Sad dosedanje politike na rešenem (?) Bulgarskem pa se kaže tako-le: Bulgarska skupšina je v nasprotju z vlado svojega kneza; vzhodnje rumelsko ljudstvo v sporu do sultanovih vradnikov, po Macedoniji in Albaniji pa nepokoji.

Glavna tarča v politiki ni Turk, ampak tisti „dragi jaz“ — „ego“, to je, „egoizem“, nekeršanska sebičnost. Prus, Anglež in Rus — vsi trije krivoverci ali razkolniki — so hudo grešili zoper katoliško Cerkev s preganjanjem, ktere je poslednje leta posnemala tudi nekatoliška politika po katoliških deželah: od tod je vsa nesreča in vse zmešnjave. Kako taka politika sama sebe šiba, to je znano; kako se še bo, predenj se olikane glave spametujejo, to je v Božjih rokah.

Katoliška usmiljenost. Vsak se spominja grozovitega trinoštva požigalcev v Parizu l. 1871; spominja se, koliko so mógli preterpeti katoličani, posebno pa duhovni (med kterimi jih je bilo veliko pomorjenih) in med temi celó milg. Darboy, pariški nadškof, kteri je bil postal mučenec za sveto reč, in je bil vatreljen od kervolokov.

Komaj je bil njegov naslednik, milg. Guibert, zasedel škofijski sedež, ki se je tako rekoč še kadil od

kervi umorjenega nadškofa, je vračal hudodelatvo s keršansko usmiljenostjo. Njegova naj perva skerb je bila, da je zbiral vse otroke in sirote nesrečnih, ki jih je bila sodnija obsodila v smert ali v pregnanstvo, in s pomočjo pariške miloserčnosti je dal te nesrečne sirote, njih nad 600, po keršansko gojiti ter jih je storil koristne ude človeštva, kajti zdelo se je, da bodo za vselej časno in večno zaverženi. In zdaj, ko so bili njih očetje pomilosteni in so se iz pregnanstva vernili domú, jim nadškof izročuje njihove otroke — nepokvarjene in s keršanskim duhom napolnjene.

Časnik „Voce catt.“ pristavlja temu blagrenemu junaškemu djanju prelepo opombo: Ali ne rani globoko v serce vsakega katoličana, ko vidi, kako strašansko se preganja sv. katoliška vera v tem trenutku, ko je ona po keršansko dogojila in izročila stotine sirot njihovim očetom, — ko preganja usmiljene brate in sestre, ki so zanje skerbili, — ko zatira duhovne, ki so jih podučevali? Katoličani, ki ste na klic vašega nadškofa vsako leto darovali nad 60.000 lir v blagor sirót onih nesrečnih očetov, ki so Pariz polivali s petroljem in s kervjo, vašo dobroserčnost vam povračujejo s tem, da zapirajo vaše šole, da zatirajo sv. vero, ktera nas uči ljubezen, odpušanje razžaljenj in spravo s sovražniki!

Kako protestantom spodletuje v Rimu. Znana je neznanška krivoverska nadležnost, s kakoršno katoličane loví in íšejo zapeljati v Rimu. Kako pa se jim nesrečne žertve zopet izmuzujejo, kaže ta-le dogodek:

Šestdesetleten rokodelec, v Rimu v duhovniji sv. Katarine, obolí nevarno in je pri koncu z življenjem. Nesrečnež se je bil dal pred 10 leti zapeljati po prekanljivosti protestanskih obljub, ki so bili z novo laško vlado vred prihruli v Rim, ter se je bil odpovedal katoliški veri, v kteri je bil rojen in odrasel. Njegovi sorodniki vidijo, da ima nesrečni odpadnik zdaj zdaj stopiti pred sodnji stol Božji in pokličejo nagloma duhovna, naj bi ga spravil z Bogom. Vneti duhoven dobre volje prevzame delo keršanskega usmiljenja, se podá k bolniku, kteri ves ginjen posluša dobre svete in zahteva sam od sebe ss. sakramente pokore in obhajila, ki so mu tudi bili podeljeni po vrednem pripravljanji in potem ko je bil prekal svojo zmoto.

Komaj zvedó luteranski pastori, da se je odpadnik spreobrní, že so — kar štirje pastori na enkrat pred bolnikovo hišo in íšejo, kako bi prišli v stanovanje k bolniku. (Zakaj neki? Ali ne verujejo luterani, da v katoliški veri je človek lahko zveličan! Gemu potlej tako farizejstvo? Se vé: satan najde hišo lepo pometeno in osnaženo, torej gre in si privzame sedem družih, da bi jo zopet ponesočil.)

V nedeljo večer greste dve gospé, prijateljci bolnikovi, zopet klicat duhovna, kteri je bil pa med tem sam obolel za merzlico in ni mogel vstreči prošnji; drugo jutro ponoví bolnik svojo prošnjo in dušni pastir pošlje namesto sebe družega duhovna k njemu. Pa ravno da je bil došel v bolnikovo sobo, že so vnovič oni štirje nadležniki luteranski pred bolnikom s strašanskim hrupom in krikom, ter hočejo po sili pregnati katoliškega duhovna, ta jim pa resno odgovorí, da je bil povabljen od bolnika in da ga ne bo zapustil, dokler bo iskrica življenja v njem. Tedaj začnejo sleparji grozno rogoviliti in celó s svojimi brezbožnimi rokami se lotijo katoliškega duhovna, da bi ga siloma pregnali iz sobe in hiše.

Na hrup in vpitje pritečejo bližnji sosede, ki so se vsi potegnili za bolnika zoper napadnike. Med njimi je bil vojašk stotnik, kteri fanatikarjem resno zapové, naj se hipoma poberejo. Toda siloviteži ne poslušajo, izgovarjaje se, da ga ne poznajo; stotnik šine v svojo

sobo, obleče uniformo, se verne v bolnikovo stanovanje in med velikim veseljem vseh pričujočih, med zahvalo sorodnikov in bolnika samega iztira pastore iz sobe, kajti bolnik je med tem ropotom večkrat milo prosil, naj ga pusté s katoliškim duhovnom samega. V življenji marsikterega svetnika se bere, da se je večkrat v njegovem zadnjem vojskovanji prikazal satan, ki ga je terpinčil in vse počenjal, da bi si ložej plen ugrabil; ali niso ti skušnjavci njemu enaki!

Treba je bilo hišo bolnikovo zabraniti pred novimi napadi; toraj pošlje njegova žena naznanilo k gosposki s prošnjo, naj bi dala vradno pomoč in brambo. Vradnija pa se izgovarja, da ne more v tej zadevi nič storiti, dokler bolnikova žena ne dokaže pismeno, da želi bolnik samo od katoliškega duhovna imeti pomoč. Žena precej pošlje zahtevani dokaz in vradnija dá stražo v uniformi pred bolnikovo stanovanje z nalogo, da mora precej priteči na klic družine in zabraniti vhod luteranskim služabnikom. Od takrat je katoliški duhoven pri postelji bolnikovi, pred hišnimi vrati pa straža; vendar štirje pastori le še pohajajo okoli hiše in prevdarjajo, kako bi se mogli vrniti k umirajočemu. („Oaserv. Rom.“)

Cret in sad sveste molitve.

Zahvala.

Št. 1. Po Marijini pomoči, ko sem 9dnevno nji v čast opravljala, sem bila prec uslišana v neki veliki stiski. Visoko češeni in hvaljeni bodite sv. Serce Jezusovo in Marijno!

V Ljubljani, 23. kimovca 1879.

M. K.

Št. 2. Tisučkrat bodi z Jezusom češena in hvaljena Naša ljuba Gospá presv. Serca, za pomoč doseženo v veliki potrebi in stiski. Vsi, ki ste v potrebi ali stiski, terdno zaupajte v sveto božjo previdnost in v Marijno pomoč.

Iz Ljubljane, 25. kimovca 1879.

Št. 3. Iz Savinske doline prosí deklina, da bi vzeli v „Danico“ to-le zahvalo, kakor je njo sama pisala, in je bila zelo vesela, ker je bila tako kmalo in že tudi poprej večkrat uslišana: Imela sem hude bolečine v glavi in so se še vedno množile, zdravila niso nič pomagale; v tem terpljenji se obrnem k N. lj. G. presv. Serca ter začnem devetdnevno opravljati, z obljubo, če se mi zboljša, da hočem po „Danici“ razglasiti, — pa kar hitro mi je bilo boljše tako, da sem že drugič mogla vstati in svoje navadne dela opravljati. Torej bodi vedno češeno in hvaljeno presv. Serce Jezusovo, hvaljena N. lj. G.!

Fr. Z.

Št. 4. Najponižnejša zahvala preblaženi Gospej presv. Serca Jezusovega za milostljivo uslišanje vročih prošenj in želj, doseženo po njeni mogočni priprošnji in se še nadalje priporočam v bratovsko molitev, da bi mi Ona še znaprej bila mogočna Pomočnica, sprosila pomoči v dušnih in telesnih potrebah, posebno v nekih zadevah.

Iz Štajarskega, 24. kimovca 1879.

J. P.

Št. 5. Čast Bogu usmiljenemu in priserčna zahvala N. lj. G. od neke družine za poboljšanje pred nekaj časom v molitev priporočenega očeta.

Pri Ljubljani, 28. kimovca 1879.

F. S.

Prošnje.

Da bi pravica zmagala, se priporočuje v posredovanje N. lj. G. in bratovskih molitev neka družina. — Neka bolna, ki je že v naj važniši reči uslišana, prosí

s hvaležnostjo in zaupanjem še daljne pomoči. — Že večkrat, in ravno undan zopet uslišan, — se zopet v veliki nevarnosti serčno priporočujem v bratovske prošnje N. lj. G. z obljubo naznanila, ako bo dem uslišan. Duhoven. — Več ljudi v neki zadevi za poboljšanje — Za mir vesti. — Bolna deklica. — Z velikim zaupanjem v Marijno pomoč se priporočam N. lj. G. v veliki nastoječi potrebi in stiski, da bi se na dobro izšla. Uslišanje se naznani. — Priporočam se zopet za zdravlje oči, če je Bogu v čast in dušno zveličanje; zahvala se naznani. — Šolsk učenec, da bi bil rešen nekih škáz, ki ga zadržujejo pri učenji, je prav živo priporočen v bratovsko molitev. Uslišanje se naznani. — Odprava neke splošne napake in pohujšanja o določenem nekem času. — Oseba bolna na nogi.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec vinotok 1879.

I. Glavni namen: Zmaga katoliške vere nad posvetnjaštvom.

II. Posebni nameni:

6. vinotoka. Sv. Brunon. Priporoč.: Bolnik, da bi se z Bogom spravil po ss. zakramentih. Cerkev na Nemškem. Sedanje politiške zmešnjave, da se obernejo v prid narodov in sv. Cerkve.

7. Sv. Marka papež. Priporoč.: Sv. katoliška Cerkev, zlasti njene zadeve v Rimu. Šolska mladina. Kmečki mladenči za obvarovanje pred divjaštvom, pijanštvom, nečistostjo, kletvinjo itd.

8. Sv. Brigita, vdova. Priporoč.: Cerkev v Švediji in sploh na severu. Vdove v dušnih in telesnih potrebah. Novorojenci za sprejetje sv. kersta.

9. Sv. Dijonizij in tovarši, mučenci. Priporoč.: Učenjaki, da bi iskali neminljive učenosti in modrosti. Vsi zarad vere in čednosti terpeči. Hudo skušani za stanovitnost.

10. Sv. Frančišk Borgijan. Priporoč.: Vladarske družine za strah Božji. Deželni in državni zbori za koristno in modro djanje. Otrociči za obvarovanje nedolžnosti.

11. Sv. Justina, devica muč. Priporoč.: Keršanske device za živo ljubezen do Jezusa. Mladina sploh za lepo obnašanje v hiši Božji. Gospôda za obiskovanje Božje službe.

12. Devetnajsta nedelja po Bink. Evang.: Klicanje na nebeško ženitnino. (Mat. 22.) Sv. Maksimilijan, škof in muč. Priporoč.: Cerkev na Štajarskem. Boljšanje mladine. Edinost cerkvenih poglavarjev v prid svete Cerkve.

Listek za raznoterosti.

Derjavni in deželni poslanci Kranjski, sklicani od dr. Jan. Bleiweisa 25. u. m., so izrekli, da se vjemajo s tem, kar so konservativni poslanci 18. kim. sklenili na Dunaju, sklicani od gr. Hohenzwarta, in pa, da hočejo podpirati sedanjo vladu, ako djansko pokaže, da hoče spolniti pravične zahteve narodov. Sklepi na drobno so še skriti. — V posebnem členku (ki še ni končan) „Novice“ povdarjajo 19. § in posebej vseučiliše v Ljubljani; mi pa upamo, da na Cerkev se tudi ne bode pozabilo, zlasti še, ker imamo tudi zastopnika izmed duhovstva, ki vé naše rane.

+ G. Pavel Skalč, okoro 30 lét učitelj na ljubljanski podkovijski in živinozdravski šoli, je 29. kim. umrl,

previden s ss. sakramenti za umirajoče, 54 lét star, in imel je 1. t. m. prav lep pogreb. Bog mu daj večni mir.

Bogoslovsko vprašanje. Kdaj se začne pri sv. maši „in canone“ in v drugih liturgijskih molitvah za novega škofa moliti: od dneva naznanila, če tudi ne vradnega, njegove izvolitve v konzistoriji, ali v dan, ko vzame v oblast cerkev, kateri je od papeža dan? — S. R. C. je 4. mal. serpana 1879 razločila, da od dneva, ko vzame cerkev v oblast, ali sam, ali po svojem oskerbniku: „A die captae possessionis vel per Episcopum ipsum, vel per suum procuratorem.“

Rešeno učiteljstvo. Vsi domači časniki z začudovanjem pripovedujejo, kolika truma gg. učiteljev, nekaj tudi stalno postavljenih, je prestavljenih in kako hudo preselitve dejo... Bode pa že ljubljanska „Schulzeitung“ jim lasčič našla, sej jim še zmeraj trobenta, kako blaženo-rešeni so „duhovskega jarma“!

Pl. Langer, poslanec vel. posestva v dežel. nem. zboru, se je poslanstvu odpovedal.

Poterdilo. Prejel sem s preserčno hvaležnostjo znesek za naše pogorence po „Zg. Danica“ nabranih in po č. g. kaplanu Jan. Zdražbatu poslanih darov, namreč 156 gl. 35 sld., ktere botu prihodnjim nedeljam, razdelil poškodovanim. Vsem dobrotnikom naznanjam svojo in vsih poškodovanih očitno zahvalo. Naj jim Bog obilno poplača vse, kar so darovali nesrečnim! Zlasti naj jih za vselej obvaruje takih hudih nesreč, kakoršne so nas v kratkem že tretjič zadele.

Na Verhniki, 26. kimovca 1879.

M. Šlibar, dekan.

Duhovne vaje za lavantinsko škofijo so se veršile v Slatini, ktere je vodil izverstni jezuit, č. o. Juri Patiss. Nenavadno veliko število, 82 duhovnov, se jih je vdeležilo.

Misijon oo. jezuitov v Slivnici pri Mariboru, piše „Sl. Gosp.“, je bil tudi obilno obiskovan; nad 3000 odrašenih je bilo pri mizi Gospodovi, tudi 300 otrok.

Novih bogoslovcev v mariborsko duhovnico je sprejetih deset.

Iz Istre in sploh primorskih krajev se slišijo zgoli glasi nadloge, vse je suša popalila, dežela je pušava. Naj bi se bil denar porabil za pogoizdovanje pustih primorskih krajev, ki se je moral v teh nemirnih časih za vojske obračati, tako bi sčasoma v lepšem redu deževalo in namesto prelivanja kervi bi se dežele osrečevale. Kdaj že se bodo ljudje zmodrili?

Gornje-avstrijanci bodo državnemu zboru oddali prošnjo, naj bi se olajšave 25. § vojne postave razširile tudi na dijakke više gimnazije, ki se po doveršenem 8. razredu v bogoslovje sprejmejo. Vedno večje pomanjkanje duhovnov po vsih deželah je vzrok te prošnje. — Tudi teržaški Slovenci so boje to reč obravnavali v nekem zboru, kateri se je pa slabo obnesel... Slava Gornje-avstrijancem!

Povišano čezenje sv. Joahima in sv. Ane. Sv. Oče Leon XIII so po lastnem nagibu praznika sv. Joahima (v nedeljo med osmino Marijinega vnebovzetja) in sv. Ane (26. mal. serp.) od večega povzdignili do drugega reda (a duplici maior ad ritum duplicis secundae classis) — in to samo za cerkveno pratiko po vesoljnem svetu. (Decr. Urbis et Orbis, 1. vel. serp. 1879.)

V Modeni na Laškem bode od 21. do 24. okt. peti veliki katoliški shod. Katoliške družbe in naprave

so posebej vabljene, naj po pismih ali telegramih pošljejo kak sočut in oserčevanje petemu katoliškemu kongresu na Italijanskem. Napis: „Al Sig. Presidente del Congresso Cattolico Italiano. Modena. (Italia.)“

Judov v Avstriji je 1 milijon 533 tisuč. Kranjsko ima predpravico, da judje v deželi ne smejo biti posestniki (razun ene družine); vendar je zdaj že 240 judov na Kranjskem, kakor piše „Slov.“. Če bo tako šlo dalje, jih bo kmali 2400.

Poslednje novice. Angleži na Afganskem so na poti proti glavnemu mestu Kabulu, ki ga upajo kmali in brez velikega truda v oblast dobiti. Ravno naznanjajo, da afganski vladar Jakub-kan je s svojim sinom, z nekterimi velikaši in dvema stotinama vojakov prišel k angleškemu generalu Baker-ju v Kuši; v Kabulu pa, da je brezvladje. General Roberts, ki s tremi polki z veliko naglico gre proti Kabulu, upa že 5. t. m. tje gori dospeti...

Duhovske spremembe.

V Lavaatinski škofiji: Č. g. Janez Ev. Žuža, kn.-šk. tajnik, dub. svetovalec itd., je postal konzistorijalni svetovalec lavantinske škofije. (Popravek tisk. pogreška: V zadnji številki, prosimo, naj se perve verstice tako-le berejo: Visokočast. gosp. zlatomašnik in inful. opat št. Lambertski Aleksander Setznagel je postal kn.-šk. Lavantinski konzistorijalni svetovalec. Č. g. Jož. Propst je postal župnik na Muti itd.)

Dobrotni darovi.

Za pogorence na Igu: Č. g. Bl. Vomberger 3 gld. — Iz Kranja 50 sld. — G. Ž. B. 1 gl.

Za pogorence na Verhniki: Č. g. Bl. Vomberger 3 gld. — Iz Kranja 1 gld. — Po čast. gosp. J. Nakusu 1 gld.

Za pogorence v Terzinu: G. Ž. B. 1 gl.

Za pogorence pri Sv. Trojici: G. Ž. B. 1 gl.

Za katol. pogorelo cerkev v Sarajevu v Bosni: G. Ž. B. 2 gold. — Č. P. B. Vovk v Novem mestu 4 gl. — Č. g. Bl. Vomberger 3 gl. — Iz Železnikov 6 gl. — G. L. G. 2 gl.

Za pogorence v Sarajevu: Č. P. B. Vovk v Novem mestu 4 gl.

Za sv. Ožeta: G. L. G. 1 gl. — Iz Kranja 1 gl.

Za afrikanski misijon: Č. g. Lušin 1 gl. — Jera Lakner 1 gl.

Za redovnike Trapiste v Bosni: Neimenovana 5 gl.

Za sv. Detinstvo: Po č. g. J. Dolencu 24 sld. — S Podkrajca č. g. Lušin 1 gl.

Za družbo sv. Bonifacija: Č. g. Al. Košir 4 gld. 25 sld.

Za stradajoče v Kini in družih jut. deželah: Iz Polhovega gradca 10 gl. st. den. v srebru. — Iz Kranja 2 gl. — G. L. G. 2 gl. — Neimen. 3 gl.

Pogovori z gg. dopisovalci.

F. Z. v Br.: Prav tako; le pridno popišite, za drugo se poskerbelo bode. — **G. A. Str. v Koz.:** Poslana srečka Vam po pošti. — **G. P. v L.:** V naznanila tacih reči se ne moremo spuštati, še zlasti tudi ne, ker priporočati posojila proti obrestim 10 odstotkov se ne zлага s katol. nravo.